

P. 2674
Arch.

WILNIAŃSKIE STAROSTWO GRODZKIE
Miejsc. z powiatu wileńskiego
1937

WIA DOMOSCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ
MIESIĘCZNIK

Duch Chrystusowy w szkole
i wychowaniu —
podstawą odbudowy narodów

WIADOMOSCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 9 (11)

WRZESIEŃ

1937

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie	3,—zł.
Kwartalnie	0,75 „
Pojedyncy egzemplarz	0,25 „

Prenumeratę przysyłać należy pod adresem: **Wilno, Zamkowa 6—1** lub na konto P. K. O. 700.240. Właściciel konta: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej

T R E Ś Ć:

1. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej	Str. 1
2. Katolickie Stowarzyszenie Kobiet	3
3. Katolickie Stowarzyszenie Mężów	7
4. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	9
5. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	13
6. Dział Przysposobienia Rolniczego	15

BRZMIENIE KONT P. K. O. STOWARZYSZEŃ AKCJI KATOLICKIEJ:

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej konto P. K. O. **700.240.**
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej konto P. K. O. **700.317.**
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej konto P. K. O. **146.434.**
Katolickie stowarzyszenie Kobiet konto P. K. O. **146.694.**

WYDAWCA: ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ

REDAKTOR: HENRYK CHMIELEWSKI

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: WILNO, ZAMKOWA 6—1

Druk. „POLONIA” WILNO, ul. Zamkowa 6.

W I A D O M O Ś C I A K C J I K A T O L I C K I E J

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

M I E S I Ę C Z N I K

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSSTUS

ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT
A K C J I K A T O L I C K I E J

I. III-cie Studium Katolickie.

W Warszawie w dniach 5—10 września rb., jak już podawaliśmy w zeszłym numerze, w salach Uniwersytetu dla katolickiej inteligencji staraniem N.I.A.K. urządzone będzie Studium Katolickie.

Studium obejmie w 23 referatach całokształt aktualnych zagadnień życia społecznego, dając ich oświetlenie i rozwiązanie w duchu nauki katolickiej.

Szczególnie szerokie omówienie znajdą zagadnienia ustroju korporacyjnego i reformy gospodarczej, polityki społecznej w Polsce, problemu wsi polskiej i polskiego stanu średniego.

Jako prelegenci wystąpią profesorowie i docenci uniwersytetów, oraz wybitni fachowcy i działacze z całej Polski.

Cena karty wstępu na wszystkie wykłady wynosi 10 zł. Bilety na poszczególne zebrania 1 zł.

Uczestnicy studjum na podstawie wykupionej karty uczestnictwa korzystać będą ze zniżki kolejowej

Po informacje szczegółowe można się zwracać do Arch. Inst. A. K. w Warszawie, ul. Nowogródzka 49.

II. Międzynarodowy Kongres Abstynencki.

Po zakończeniu Studium katolickiego w Warszawie 11—14 września r. b. odbędzie się I Międzynarodowy Katolicki Kongres Przeciwalkoholowy.

Obrady Kongresu odbywać się będą w Domu Katolickim (ul. Nowogródzka 49), ogólne zaś zebranie odbędzie się w Uniwersytecie przy ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 26 28.

III. Związek Katolickich Radiosłuchaczy w R. P.

W Krakowie przy ul. Kanonicznej 14, rozpoczął działalność na podstawie świeżo zatwierdzonego statutu Związek Katolickich Radiosłuchaczy w Rzecz. Polskiej. Jak głosi § 2 statutu — Zw. K. R. jest organizacją kulturalno-oświatową, apolityczną, opierającą się na zasadach wyznaniowych, katolickich.

Celem Związku (§ 3) jest: 1) Krzewienie radiofonji wśród najszerszych warstw katolików. 2) Troska o moralny charakter polskich słuchowisk. 3) Dostarczanie katolickiemu społeczeństwu w Polsce audycji religijnych i wogóle takich, któreby pogłębiały i rozszerzały uświadczenie katolickie w społeczeństwie polskim.

Do powyższego zdąża Związek przez (§ 4):

1) Zakładanie okręgowych i miejscowych Oddziałów Związku. przez publiczne odczyty, specjalne zebrania i zjazdy. 2) Baczne śledzenie programów radiowych. 3) Bezpośredni kontakt z władzami Polskiego Radia. 4) Nadawanie własnych audycji za pośrednictwem P. R., wszystkich stacyj nadawczych, ewentualnie przez stworzenie własnej, katolickiej stacji nadawczej i t. p.

Dalsze przepisy statutu mówią o członkach, władzach Związku, Zarządzie Gł., Oddziałach miejscowych, funduszach Zw. i rozwiązaniu Związku.

Jak można stwierdzić na podstawie statutu, Związek zamierza przez skupienie katolickich radiosłuchaczy wytworzyć jednolitą opinię katolicką w dziedzinie radia, której dotąd często brakowało.

Kronika.

1. Wizytacje Z. P. A. K. i Oddziałów parafjalnych.

W lipcu Dekanalni i Okręgowi P. W. Ks. Ks. Asystenci wizytowali parafjalne organizacje A. K. Sprawozdania z wizytacji są nadsyłane do A. Instytutu A. K.

2. Nowy dom A. K. w Zabłudowie.

W dn. 17 sierpnia J. E. Ks. Arcypasterz dokonał uroczystego poświęcenia nowozbudowanego domu A. K. w Zabłudowie.

3. Zbiórka na Katolicki Uniwersytet w Lublinie.

W dniach od 5 do 12 września odbędzie na terenie całej Polski doroczna zbiórka na Uniwersytet Katolicki w Lublinie.

Wzywamy niniejszym wszystkie Parafjalne Zarządy Akcji Katolickiej, aby przy pomocy wszystkich organizacji A. K. przyczyniły się do jaknajlepszego przeprowadzenia zbiórki, która ma zasilić jedyną w Polsce wyższą uczelnię katolicką. Bierzmy przykład z katolików francuskich, którzy rokrocznie zbierają na szkoły katolickie we Francji tysiące franków.

4. W sprawie Rekolekcyj zamkniętych i kursów dla organistów.

KURJA METROPOLITALNA WILEŃSKA

Wilno, dnia 7 VIII. 1937 r. Nr. 46-L.

Do P.W. XX. PROBOSZCZÓW ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ.

Kurja powiadamia, że z rozkazu J. E. Ks. Arcybiskupa Metropolity, dla tych organistów, którzy nie wzięli udziału w poprzednich serjach roku bieżącego, odbędą się rekolekcje zamknięte i kursy w Różanymstoku od południa dn. 23 sierpnia do wieczora dn. 26 sierpnia r. b. i w Wilnie, w gmachu Seminarjum Duchownego, od południa dnia 30 sierpnia do wieczora dnia 3 września r. b.

Koszt utrzymania w Różanymstoku będzie wynosił dziennie od osoby 3 zł.

Koszt codziennego utrzymania w Seminarjum wynosić będzie 3 zł., za pościel i służbę za cały czas pobytu dopłaca się 2 zł. Ktoby chciał korzystać tylko z noclegów, a produkty będzie miał swoje, zapłaci tylko 2 zł.

Podając powyższe informacje do wiadomości, Kurja zwraca się do WP. XX. Proboszczów, by zechcieli przyczynić się do uskutecznienia zamierzonych rekolekcyj.

Rekolekcje są obowiązkowe i niezastosowanie się do nakazu może pociągnąć poważne następstwa.

Ks. J. Ostreyko,
w-z Kanclerza Kurji.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIET

Składki. Te Oddziały, które dotąd nie wpłaciły do Centrali swej składki, uprzejmie prosimy zrobić to natychmiast. Jesień się zbliża, praca się powiększa, a w kasie pustki. Przypominamy, że składka roczna wynosi 6 zł., półroczna 3 zł. prosimy wpłacać ją na nasze konto w P.K.O. nr. 146.694.

Jednocześnie podajemy do wiadomości wszystkim Oddziałom, że

zgrupowane na Zjeździe Delegowanych w Wilnie delegatki Oddziałów zobowiązały się w imieniu swoich Oddziałów wpłacić w miarę możliwości dodatkowe składki dowolnej wysokości, by przyjąć z pomocą Centrali. Niektóre Oddziały tą dodatkową składkę już nam przekazały — składamy im tą drogą serdeczne „Bóg zapłać” i prosimy o naśladowanie ich gorliwości.

Zebrania. Minał już czas najpilniejszych robót w polu. Jesteśmy wolniejsze i mniej zmęczone. Czas zabrać się znowu do energicznej pracy w Oddziale.

Przypominamy więc, że:

1. Zebranie Kierownictwa powinny się odbywać stale 1 raz w miesiącu i to koniecznie przed zebraniem plenarnym. Powinnyśmy na tych zebraniach czytać wspólnie „Wiadomości” i „Zjednoczenie”, a w miarę możliwości inne wydawnictwa Akcji Katolickiej i omawiać je; oraz załatwiać wszystkie sprawy związane z pracą waszego Oddziału, głównie zaś starannie przygotować plan zebrania plenarnego.
2. Zebrania plenarne powinny się również odbywać stale 1 raz na miesiąc. Dużo materiału do wypełnienia programu zebrania przynosi „Gazeta dla Kobiet”. Korzystajcie więc z niej.
3. Zebrania zastępów też trzeba już wznowić, o ile były w czasie lata przerwane. Czem je wypełnić? Wspólnym czytaniem „Gazety dla Kobiet”, „Tygodnika Katolickiego” lub innych pism, czy książek. Polecamy na takie wspólne czytanie nowe broszury;
„CHRYSTUS I DZIECI NASZE” — cena 50 gr.
„ZDROWA MATKA — ZDROWE DZIECKO” — cena 60 gr.

Z dawnych wydawnictw polecamy:

„MATKO, DZIECKO TWOJE” — cena 1.50 gr.

„O DUSZE DZIECKA” — cena 1 zł.

Oddziały pracujące w miastach znajdują dużo ciekawego materiału do czytań i dyskusji w cyklu wydawnictw „KULTURA KATOLICKA” do nabycia w Składnicy Akcji Katolickiej.

„GAZETA dla KOBIET” — to nasze własne pismo członkowskie. Wychodzi w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22. *Kosztuje tylko 2 zł. rocznie.*

Wzywamy wszystkie Oddziały, zwłaszcza te, które mówią, że nie wiedzą co mają robić, do natychmiastowego zaprenumerowania tego pisma — nauczycie je ono pracować.

Kwadransy liturgiczne wysyłamy co miesiąc z Centrali do każdego Oddziału. Wydawanie ich i przesyłanie kosztuje nas sporo. Tymczasem okazuje się, że wiele Oddziałów wcale z nich nie korzysta? Dlaczego? Prosimy przerabiać je na zebraniach plenarnych, lub zebraniach zastępów, dawać do czytania członkiniom, bo szkoda, żeby się marnowały. A jeśli, któremu Oddziałowi są niepotrzebne, to pro-

simy nam je zwrócić, lub zawiadomić, żebyśmy ich niepotrzebnie nie wysyłali i nie ponosili kosztów,

Współpraca z Druchnami. Podajemy do wiadomości naszym Oddziałom, że dnia 12 września Oddziały Kat. Stow. Młodz. żeńskiej obchodzą swoje doroczne święto patronalne. Zachęcamy nasze członkinie do wzięcia czynnego udziału w tej uroczystości, a w miarę możliwości i dopomożenia Druchnom do jej zorganizowania. Pamiętajmy; im ściślej będziemy współpracować, tem chętniej będą Druchny, po opuszczeniu swoich Oddziałów, wstępować w nasze szeregi.

Nowy rok szkolny się zaczyna. Pamiętajmy, że każda członkini K.S.K., która ma dziecko w szkole powinna należeć i brać czynny udział w pracach Opieki Rodzicielskiej.

Uważajmy pilnie na religijne wychowanie dzieci w szkole; dopilnujmy, by dzieci:

1. uczęszczały i pilnie przygotowywały się do lekcji religii,
2. chodziły na nabożeństwa szkolne,
3. należały do religijnej, a nie innej organizacji, — *Krucjata Eucharystyczna*.

Starajmy się znaleźć wśród członkiń KSK. osobę najzdolniejszą i zrobmy ją opiekunką dzieci. Takie opiekunki powinny być w każdym zastępie, w każdej wsi.

Jakie byłyby ich obowiązki?

1. Postarać się o pisemko i odpowiednie książeczki dla dzieci polecamy: „Orędowniczek”, „Mały Apostoł”, „Mały Przewodnik”, „Młody Polak”, pisma dla dzieci szkolnych zatwierdzone przez Ministerstwo — wychodzi w Warszawie, ul. Chmielna 58 — cena 4 zł. rocznie, z książek najlepsze byłyby: „*Mali ulubieńcy Jezusa*” i „*Kwiateczki Boże*”.
2. Zbierać przynajmniej 1 raz na tydzień dzieci przed—szkolne, porozmawiać z nimi, przeczytać im coś lub opowiedzieć. nauczyć piosenki lub gry.
3. Współpracować z Krucjata Eucharystyczną pod kierunkiem i według wskazówek księdza Prefekta.

Przy tej okazji podajemy do wiadomości, że z dniem 1 września wznawia swą pracę Poradnia Wychowawcza KSK w Wilnie — ul. Uniwersytecka 9—10, która służy wszelkimi wskazówkami i poradami wychowawczymi. Tamże mieści się Referat Krucjaty Eucharystycznej dla całej Archidiecezji.

Prace gospodarczo-rolnicze. W tym roku przystępujemy do pracy systematycznej, planowej ujętej w ramy regulaminu. Oddział interesujący się gospodarką rolną zorganizuje u siebie już teraz, wczesną jesienią zespół (grupa) kobiet z 6 — 15 osób i taki zespół przystępuje odrazu do 3-letniej planowej pracy rolniczej. *Zgłoszenia na specjalnych blankietach przestanych przez Centralę nadsyłać należy do KSK w Wilnie ul. Zamkowa 6 do dnia 15 listopada b. r.*

późniejszych zgłoszeń uwzględniać nie będziemy, gdyż okres zimowy wykorzystany będzie na przeprowadzanie w ośrodkach zgłoszonych kursów rolniczych informacyjnych. Zespół wybierze sobie przewodniczkę — osobę, która będzie kierowała pracą zespołu.

I-rok pracy — uprawa lnu na 100 m. kw.,
 albo ogródki warzywne 50 m. kw. (5 roślin: kapusta, cebula, buraki, ogórki, fasola),
 albo uprawa cebuli na 50 m. kw.
 albo ogórki na 50 m. kw.

Poleca się przeprowadzić 5-dniowy kurs gotowania.

II-rok pracy — ogródki warzywne na 100 m. kw. z 10 roślin (marchew, pomidory, kukurydza, sałata, słonecznik, dynia, mak, czosnek, brukiew, groch), oprócz tego 5 roślin z ogródka warzywnego poprzedniego roku,

albo wychów kurcząt, lub gęsi, czy kaczek lub indyków.

Obowiązkowy jest 3—5 dniowy kurs przetworów warzywnych i owocowych.

III-rok pracy — wychów prosiąt, albo cieląt, albo owiec, lub królików i uprawa 1-ej z roślin okopowych zależnie od tematu hodowlanego: marchew pastewna 50 m. kw. albo buraki pastewne 50 m. kw., lub ziemniaki 50 m. kw, czy kapusta 50 m. kw.

Dla najlepiej pracujących zespołów przygotowujemy piękne nagrody. Czekamy zgłoszeń — tylko do 15 listopada. br.

K R O N I K A.

Nowe Oddziały powstały w: Lidzie na Słobódce, Świsłoczy, Trzciannem, Swirze, Zamoszu, Indurze, Dalekiem, Dryświatach, Wawiórcie, Brzostowicy Małej

Składki wpłaciły Oddziały: Gieranony 6 zł., Oszmiana 6 zł., Wiszniew 4 zł., Jaświły 6 zł., Bieniakonie 3 zł., Szydłowice 6 zł., Choroszcz 6 zł., Repla 6 zł., Zdzięcioł 6 zł., Mejszagoła 3 zł., Nowowilejka 3 zł., Werejki 6 zł., Kamionka 2 zł., Rađuń 3 zł., Widze 3 zł., Wielka Brzostowica 3 zł., N.-Święciany 4 zł. — „Bóg zapłać”.

Wyjazdy: Generalna Sekr. KSK wzięła udział w poświęceniu sztandaru KSK w Landwarowie dnia 20. VII.

Dn. 26—29 VI w Międzynarodowym Kongresie Chrystusa Króla w Poznaniu.

Dn. 29 VI. w Zjeździe Kat. Zw. Kobiet w Poznaniu. Odwiedziła Oddziały KSK w Opsie, Pelikanach, Gajdach, Dryświatach, Miezanach i Tylży.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

Współpracować ze szkołą. Każdy rok szkolny to okres przełomowy w życiu naszych dzieci. Szczególnie mocno przeżywają te chwile dzieci najbiedniejsze, które poraz pierwszy przestępują progi szkolne.

Jest to okres w którym obok rodziców staje do wykonania zadań wychowawczych szkoła.

Są rodzice, którzy oddając dzieci do szkoły sami usuwają się jakby na drugi plan. Uważają oni, że z chwilą pójścia dziecka do szkoły obowiązek wychowania przeszedł w całości na szkołę, a oni—rodzice nic już w tej sprawie nie mają do powiedzenia.

Tak być nie powinno.

Obowiązek wychowania ciąży na rodzinie, aż do chwili dojścia dziecka do zupełnej pełnoletności, do całkowitego wykształcenia duszy i ciała młodego człowieka. Oddanie dziecka do szkoły zmienia tylko częściowo sytuację rodziców, stwarzając—obok obowiązku wychowania rodzinnego—nowy obowiązek współdziałania rodziców ze szkołą.

W tym celu są powoływane, prawnie działające przy szkole, organizacje opieki rodzicielskiej. Praca tych organizacji powinna obejmować nie tylko opiekę materialną. Powinna to być praca wszechstronna, obejmująca we współpracy ze szkołą wychowanie dziecka.

Na powyższe sprawy chcemy zwrócić uwagę członków Katolickiego Stowarzyszenia Mężów w obliczu rozpoczynającego się roku szkolnego. Na nas bowiem, jako na ojcach rodzin, ciąży głównie obowiązek wychowania dzieci, a stąd wypływa konieczność doglądu naszych dzieci na terenie szkoły.

Trzeba tylko odrazu podkreślić, że chcąc być do tej sprawy należycie przygotowanym i pracować celowo, należy stale pogłębiać swoje własne uświadczenie katolickie, zarówno w zakresie ogólnym, jak i w zakresie specjalnym: katolickich zagadnień wychowawczych.

Pielgrzymka do Częstochowy.

Do wszystkich oddziałów K. S. Mężów zostały wysłane specjalne okólniki omawiające sprawę pielgrzymki. Pozatem rozesłaliśmy afisze propagandowe

Centrala nasza wszystko poczyniła by uczestnikom pielgrzymki ułatwić podróż i pobyt w Częstochowie. Obecnie zależy tylko od sprężystej organizacji Kierownictwa Oddziałów, wysiłku i umiejętnej propagandy, a pielgrzymka swoją liczebnością i karną postawą nie zawiedzie naszych dostojnych protektorów.

Wiele Oddziałów zgłoszenie uczestników ze swej parafii nadesłało, lecz są i takie oddziały, które gdzieś coś słyszały o pielgrzymce, okólników i „wiadomości A. K.” nie czytają, a twierdzą, że do nich informacje o pielgrzymce nie doszły.

Katolicy mężczyźni! pamiętajmy, że zjazd i pielgrzymka w takich rozmiarach odbywa się nie co rok.

Tegoroczny Zjazd i Pielgrzymka posiada wielkie znaczenie nie tylko dla naszej organizacji, lecz i w życiu Kościoła Katolickiego i naszego Narodu.

Nie potrzebujemy przekonywać, o potrzebie publicznego oddania hołdu Najśw. M. P. przez jak najliczniejsze zastępy mężczyzn Katolików.

Tego wymaga chwila obecna — okres wielkiego nasilenia walki bezbożników z Bogiem.

Ambicją naszą niech będzie — wielka ilość i karność uczestników. Będzie to odpowiedzią na wszelkie zakusy wrogów Kościoła Katolickiego.

Co robić we wrześniu.

1) Kierownictwo

- a) Zapoznać się z komunikatami Ak. Kat. zm. sierpnia
- b) Omówić sprawę pielgrzymki do Częstochowy
- c) Omówić sprawę wciągnięcia młodzieży pozaszkolnej do KSMm.
- d) Rozpocząć pracę przygotowawczą do uroczystości Św. Chrystusa Króla.
- e) Uporządkować księgowość organizacyjną.
- f) Przygotować porządek dzienny na zebranie plenarne.
- g) Sprawy miejscowe.

Zebranie plenarne.

Umieścić punkta:

- 1) Propaganda wśród mężczyzn katolików na rzecz pielgrzymki do Częstochowy.
- 2) Zbieranie zgłoszeń do pielgrzymki.
- 3) Omówić sprawę młodzieży pozaszkolnej i ich zorganizowanie w K. S. M.

Do wiadomości członków K. S. Mężów. Nacz. Inst. Akcji Katol. w Polsce urządza III Studium Katolickie, które się odbędzie w Warszawie w czasie od 5 do 10 września. Studium obejmuje 23 referaty, dając całokształt aktualnych zagadnień życia społecznego w duchu nauki katolickiej i przebudowy ustroju społecznego.

Mocno zalecamy powyższe studja, i ktoby sobie życzył posiadania szczegółów o studjach, może bezpośrednio porozumieć się z Nacz. Inst. Akcji Katolickiej — Poznań, Aleja Marcinkowskiego 22.

Pierwszy Kongres Członków Międzynarodowej Katolickiej Ligi Przeciwalkoholowej odbędzie się u nas w Polsce w Warszawie od dn. 11—14 września. Zgłoszenia należy kierować pod adresem X. Dr. Padaco, Warszawa ul. Nowogródzka 49 pokój 15.

Zbiórka na Kat. Uniwersytet Lubelski odbędzie się we wszeźniu. Bardzo prosimy, by członkowie KS Mężów dając wyraz swego zrozumienia dla sprawy Katolickiego wykształcenia młodzieży, okazali swym księżom proboszczom pomoc w przeprowadzeniu tej akcji

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej

Wciąż jeszcze długi. — Jakie? — Oczywiście nie zapłacone składki za I półrocze i wpłata na rzecz „funduszu bibliotecznego”.

Ile to razem wynosi? — Składki półroczne 2 zł. i na „fundusz biblioteczny” 1 zł. — razem 3 zł. Czyż nie wstyd Wam Druchny, żebyśmy tak wciąż o tem pisały? Zapłaćcie ten dług jaknajprędzej i będzie spokój. Znacnie numer naszego konta w P. K. O.? — **146.434.** Czekamy.

Sztuczki sceniczne. I na nie też czekamy, nie zużyte, zgrane już sztuczki sceniczne, które uchwaliliście na Zjeździe Delegowanych przekazać do KSMż. w Wilnie celem wykorzystania ich w wypożyczalni, która już się organizuje.

Od Was tylko zależy, czy będzie ona bogato zaopatrzona czy nie

Zrozumiećcież własną korzyść, Druchny! gracie dosyć często, za każdym razem trzeba kupić broszurę i zapłacić za nią 1 zł. czasami więcej.

Po przedstawieniu książka już jest niepotrzebna i wala się w bibliotece. A teraz zamiast kupować sztuczki sceniczne, będziecie mogły wypożyczyć je u nas za drobną opłatą. Czysty zysk!

Druchno bibliotekarko, prosimy zrobić rewizję w bibliotece, odnaleźć zużyte już sztuczki sceniczne i przesłać nam je zaraz. Chodzi o dobro nas wszystkich.

Zebrania. Okres najpilniejszych robót polnych minął. Czas zabierać się do jesiennej pracy i pomyśleć o zebraniach, które były może trochę zaniedbane w czasie lata.

Przypominamy, że:

1. Zebranie Kierownictwa powinny się odbywać 1 raz w miesiącu.
2. Zebrania plenarne również 1 raz w miesiącu i to w stałych terminach.

3. Zbiórki zastępów — jaknajczęściej — przynajmniej co 2 tygodnie.

Pisma organizacyjne. Stwierdzamy przy odwiedzaniu Oddziałów, że Druchny albo nie prenumerują, albo wcale nie czytają pism organizacyjnych — przypominamy więc, że mamy obowiązek i czytać i prenumerować.

„KIEROWNIK„ I „MŁODĄ POLKĘ”

adres: Poznań, Poczta 15, „Ostoja”.

Kalendarzyk kieszonkowy KSMż. na 1937-38 rok już się ukazał z druku. Powinna go mieć każda bez wyjątku Druchna, bo przyniesie on jej dużo ciekawych wiadomości i uchroni od „zapominania”

CENA KALENDARZYKA 35 GROSZY.

Program pracy. Uwaga, Kierownictwa, we wrześniu macie ułożyć szczegółowy program pracy Waszego Oddziału na okres jesienny: październik — grudzień.

Konkurs obowiązkowości. Bacność Oddziały biorące udział w konkursie obowiązkowości; Zaglądaście sobie często do tabeli konkursowej i ściśle się trzymajcie warunków w niej podanych.

Inaczej krucho będzie z zakończeniem konkursu i z nagrodami. Sąd konkursowy zapowiada, że będzie sędził w tym roku znacznie surowiej, niż w roku ubiegłym, więc uwaga.

Ozdabiamy Ogniska. Druchny gosposie, podajemy do Waszej wiadomości, że nasz Kochany Związek w Poznaniu, troszcząc się o piękne Ogniska KSMż., wydał ozdobne druki ściennie o tekście w ozdobnych obwódkach dwu barwnych są to: Hasła KZMż., Przrzeczenie KZMż. i Pozdrowienia KZMż., każdy druk w cenie 20 gr. — nabyć można w składnicy, sprowadźcie je szybko i udekorujcie Ogniska przed świętem Patronalnym Druchen.

Patronalne Święto Druchen odchodzimy dnia 12 września. Nie powinno być oddziału, któryby nie zorganizował w tym dniu chociażby najskromniejszego obchodu. Przedewszystkiem musi być wspólna Komunia św. wszystkich Druchen.

Potem przyjęcie kandydatek, lub skromna herbatka Druchen, albo też zebranie poświęcone tej uroczystości organizacyjnej.

W miarę możliwości zaleca się zorganizować zebranie propagandowe, obchód, akademję lub wieczornicę, czy chociażby odpowiednie przedstawienie.

Przy tej okazji przypominamy, że w poprzednim N-rze „Wiadomości” ogłoszony został konkurs na opis najlepiej zorganizowanego „Święta”. Zajrzyjcie tam i przystąpcie do pracy.

Materiały do zorganizowania „Patronalnego Święta Druchen” dostaniemy w składnicy.

Próba kandycka. Okazuje się, że niektóre Oddziały dopiero teraz zabierają się do przerabiania „Pierwszej Książki KZMż.”,

a czas upływa, mamy z nią skończyć do 1 stycznia 1938 r. Śpieszmy się, przerabiamy ją na zebraniach plenarnych, zbiórkach zastępów, prywatnie. Całą naszą uwagę skupmy na

„PIERWSZEJ KIAŻCE KZMż”.

Obchody i uroczystości. We wrześniu już szykujemy się Druchny do uroczystości październikowych. Jakich?

1. Przedewszystkiem organizacje nabożeństw różańcowych po wsiach.

2. Przeprowadzanie w Ogniskach i domach Intronizacji Najśw. Serca Jezusowego, (uchwały Zjazdu Delegowanych).

3. Może uda nam się zorganizować wieczornicę ku czci Królowej Jadwigi.

4. W ostatnią niedzielę października obchodzimy uroczystości Chrystusa Króla.

5. I wreszcie 31. X — dzień oszczędności. Wybór duży — zastanówmy się co zrobimy i szykujemy się zawczasu.

Współpraca z Krucjatą. Zachęcamy bardzo Druchny do zgłoszenia swej współpracy do Krucjaty Eucharystycznej. Po wskazówki zgłóście się do księdza Prefekta, który ją prowadzi. A może dopomóżecie „Rycerkom” przygotować małe obchody ku czci Chrystusa -Króla.

Kurs Instruktoerek gospodarstwa domowego. Na kurs ten zgłosiły się i zostały przyjęte następujące Druchny: Jadwiga Tółłoczówna z Oszmiany, Anna Bohdziunówna z Bieniakoń, Wanda Wołkowska z Brasławia, Kazimiera Lewandowska z Trzcianego, Halina Monkiewiczówna i Zofja Wojnicka z Ejszyszek, Łucja Piwińska z Parafjanowa, Bernarda Rynkiewiczówna z Kalwarji, Czesława Litwinionkówna z Łuczaju, Zofja Witkówna z Mesarza, Felicja Olechowiczówna z Lipniszek, Regina Bartoszewiczówna z Wilna, Janina Perkowska ze Swisłoczy, Helena Abramowiczówna z Miezan, Teresa Kiskurnówna z Krzywicz, Władysława Makowska z Postaw, Helena Canderówna z Uhowa, Julja Dołgonyjówna z Lacka, Marja Karpińska z Kamionki, Janina Jakubowiczówna z Zelwy, Janina Kirejczykówna z Dąbrowy, Ewa Trzaskówna—Diecezja Pińska.

Wszystkie wyżej wymienione Druchny prosimy wpłacić na nasze Konto w P. K. O. Nr. 146.434, stosownie do okólnika, 20 zł., pozostałe 30 zł. przyniosą Druchny ze sobą. O dokładnym terminie przyjazdu na Kurs i zniżce kolejowej otrzymają Druchny specjalne powiadomienie—prosimy czekać cierpliwie—prawdopodobnie rozpoczniemy kurs dopiero 20 września.

Zakończenie prac p. r. Konkursistki, przygotowujcie się do zakończenia prac zespołu. — Jak i co zrobić.

Powołać komisję zbiorów.

Jeszcze raz porządnie przerobić broszury tematowe i przygotować się do egzaminów.

Przygotować się do wystawy powiatowej, rejonowej lub lokalnej, szykować ozdoby stoiska i urozmaicenia.

Nowy rok pracy w p. r. Okólniki w sprawie p. r. i blankiety zgłoszeń zostały rozesłane Oddziałom na początku sierpnia, prosimy upomnieć się o nie i dokładnie zaznaczyć.

Termin zgłoszeń upływa 15 września, po tym terminie zgłoszeń przyjmować nie będziemy.

Druchny organizują zespoły same, bez udziału Druhów i na terenie zastępów przystępując od razu do 3-letniej planowej pracy.

Jakie wybierać tematy?

I stopień: temat okopowy na 250 m. kw. i fasola na 50 m. kw. obowiązkowe założenie kupy kompostowej. 8 osób.

II stopień: ogródek warzywny z 8 warzyw na 160 m. kw. i len na 100 m.²

III stopień: wychów prosiąt i temat okopowy nie przerabiany na I stopień...

Każdy zespół winien zaopatrzyć się w broszury tematowe i dzlenniczki już w jesieni—potem będzie zapóźno—i zaraz przystąpić do pracy samokształceniowej, zarówno jak i do przygotowania poletek na zimę.

Prosimy, Druchny, by nie utrudniały nam i sobie pracy i ściśle trzymały się wskazówek podanych w okólniku. Czekamy na zgłoszenia.

Dział sprawozdawczy.

Nowe Oddziały powstały w: Smołwach, Kaszubińcach, Szudziałowie, Turmontach, Małej Brzostowicy. — Serdecznie je witamy w naszym gronie.

Składki opłaciły następujące oddziały: Parafjanów 4 zł., Duniłowicze 4 zł., Sokolany 4 zł., Wilno-Oddział im. Ks. Dąbrowski 4 zł., Skrzybowce 8 zł., Czarna-Wieś 4 zł., Wołpa 4 zł., Worniany 4 zł., Ławaryszki 2 zł., Korycin 4 zł., Podbrodzie 2 zł., Zabłocie 2 zł., Sużany 4 zł., Iszczoła 4 zł., Dobrzyniew 4 zł., Rudziszki 4 zł., Ścierkowo 2 zł., Zawady 2 zł., Korwie 4 zł., Wilno-Oddział im. Młoda-Polka 2 zł., Świnka 4 zł., Rzesza 2 zł., Kalwaria 2 zł., Rudomino 2 zł., Olkieniki 2 zł., Dryświaty 2 zł., Połuknia 4 zł., Kraśnie n.-Uszą 4 zł., Bystrzyca 4 zł., Kalinówka 4 zł., Zaniewicze 2 zł., Różanystok 4 zł., Jaświły 4 zł., Druskieniki 4 zł., Nieciecz 4 zł., Mosty 4 zł., Raków k.-Olechnowicz 2 zł., Wołkowysk-M. 4 zł., Żyrmuny 4 zł., Szczuczyn 4 zł., Dojlidy 4 zł., Starosielce 2 zł., Radoszkowice 2 zł., Izabelin 4 zł., Repla 4 zł., Szydłowice 3 zł., Brasław 4 zł., Dołhinów 5 zł., Sze-metowszczyzna 2 zł., Nacza 2 zł., Uhowo 4 zł.

Wyjazdy. Dn. 11 i 12 lipca Sekretarka Generalna wzięła udział w zlocie okręgowym w Ejszyszkach,

W dniach 4—5 sierpnia odwiedziła Oddziały w Ikażni, Słobódce, Brańslawiu, Szalteniach, Opsie, Dalekiem, Pelikanach, Gajdach, Dryświatach—zastęp w Miałce, Miezanach. Tylży, Smołwach.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej

S k ł a d k i .

Mimo naszych wezwań składki wpływają powoli. Druhowie skarbnicy ruszcie się i spełńcie swój obowiązek.

Rozumiemy, że czas letni może powodować pewne trudności, ale zaletą młodzieży jest to, że pokonywuje i łamie wszelkie trudności. Druhowie skarbnicy pokażcie, że jesteście młodzi.

Zespoły przysposobienia rolniczego.

Najwyższy już czas przystąpić do organizacji zespołów przysposobienia rolniczego. Sierpień już minął, a zgłoszeń napływa mało. Kończy się już termin zgłaszania zespołów, a więc druhowie przodownicy pośpieszcie. Przypominamy, że zespół nowy musi się składać najmniej z 9 osób.

Kongres abstynencki.

Zwracamy uwagę na umieszczony w dziale Arch. I.A.K. komunikat o Międzynarodowym Katolickim Kongresie Abstynenckim w Warszawie. Pożądaną byłoby rzeczą, by wzięła w nim udział możliwie większa ilość osób z naszej organizacji. Prosimy wszystkie Kierownictwa Okręgów i Oddziałów o odpowiednią propagandę Kongresu.

Prenumerata pism organizacyjnych.

Ilość prenumerowanych pism świadczy o organizacyjnym wyrobie Oddziału. Należy nauczyć członków czytać swoje pisma organizacyjne. Najlepiej zorganizować w tym celu specjalne zajęcia świetlicowe i na nich praktycznie zaprawiać młodzież do czytania. W niektórych Oddziałach metoda ta dała doskonałe wyniki. Coraz więcej druhowów prenumeruje sobie „Przyjaciela Młodzieży”. Nauczyli się czytać i polubili swoje własne pismo organizacyjne.

Zadaniem naszym na przyszłość powinno być: w każdym Oddziale, a może i Zastępie jest przynajmniej jeden „Kierownik”, każdy druh otrzymuje swego „Przyjaciela Młodzieży”.

Polski handel.

Wielu naszych współbraci — mieszkańców miast cierpi nędzę ze względu na brak pracy, a przez to zarobków i środków do utrzymania rodziny. Nędza zagląda również i do chat wiejskich, a to dzięki między innymi przyczynami — przeludnieniu wsi. Bezrobotni i ze wsi i z miasta muszą znaleźć nowe sposoby utrzymania i biorą się w tym celu często do handlu. Wszyscy Polacy-katolicy te wysiłki powinni poprzeć. Dlatego wzywamy wszystkie nasze Kierownictwa do szczegółowego omówienia tej sprawy z naszymi druhami. Należy wpływać wszelkimi godziwymi środkami, by nasi członkowie oraz ich rodziny zawsze i wszędzie popierali tylko firmy katolickie. W naszych szeregach nie może być miejsca dla ludzi, którzyby o tym obowiązku zapominali.

Kierownictwa jednak muszą dopilnować, by w ich Oddziałach nie znaleźli się ludzie, którzyby usiłowali wciągnąć naszą młodzież do rozgrywek o charakterze politycznym (art. 3 Statutu), względnie zachęcać do metod niezgodnych z etyką katolicką.

Kieszonkowy kalendarzyk organizacyjny.

Na nowy rok już wyszedł z druku kieszonkowy kalendarzyk organizacyjny. Należy go zamawiać jedynie w Składnicy Akcji Katolickiej Wilno, Zamkowa 6 — 1. Cena w tekturowej oprawie 35 groszy, wraz z trwałą okładką 60 gr. Należy również doliczyć kosztu przesyłki. Ze względu na nową, bogatą treść kalendarzyk powinni sobie nabyć wszyscy członkowie naszej organizacji.

Nowe wydawnictwa.

Materiały do referatów: 1) Ks. Dr. Kozłowski — Katolicki program społeczny — referat — cena 30 groszy. 2) St. Turnau — Ku lepszej przyszłości — 18 referatów na temat hasła Episkopatu Pol. na r. 1937-38 — cena 2.50 zł. 3) Cykl o higienie „Żywego Słowa — 6 referatów po 15 gr. każdy.

Ogólnopolski Zlot Młodzieży Męskiej odbędzie się w przyszłym już roku w miesiącu czerwcu. Na Zlocie tym nie może i nas zabraknąć, a więc trzeba już teraz czynić przygotowania. Zarządy oddziałów i druhowie! Zbierajcie już teraz pieniądze na udział w Zlocie. Niech każdy druh i każdy oddział założy sobie skarbonkę, do której będzie co miesiąc odkładał chociażby po jednym, (a kto może i więcej) złotym. Zobaczycie jak łatwo wtedy będzie wybrać się razem ze wszystkimi na wielki zjazd wszystkich druhow!

Zarządy oddziałów mogą ułatwić druhom zbieranie funduszy na ten cel przez stworzenie specjalnego funduszu „Złotowego” przy Ka-

sie Stowarzyszeniowej, w którymby skrzętnie notowano, który druh ile odłożył na Złot. Oczywiście pieniądze te, złożone na książeczkę PKO, nie mogą już być wzięte na nic innego. Drahowie! Zaczynajcie zbierać!

Dział Przysposobienia Rolniczego

DLA KAT. STOWARZYSZEŃ
MŁODZIEŻY MĘSKIEJ I ŻEŃSKIEJ

1. Potrzeba wiedzy rolniczej. Druchny i druhowie, członkowie Kierownictw! Rozpoczynamy nowy rok w naszej pracy rolniczej, nowy rok przysposobienia rolniczego. Przed ośmiu laty rozpoczęliśmy tę pracę i prowadzimy ją z niesłabnącą energią. Wchodzimy w 9-ty rok konkursów p. r. Rok ten musi się zaznaczyć pogłębieniem i rozszerzeniem naszej pracy. Druchny i druhowie, którzy przeszliście przez szkołę przysposobienia rolniczego organizujcie nowe zespoły oraz opiekujcie się młodszymi i mniej doświadczonymi. Pamiętajcie, że przyszłość Polski w rolnictwie. Nie może być dobrym ten Oddział i Zastęp, gdzie niema konkursów p. r. Rolnik bez oświaty rolniczej, to człowiek ślepy, przez każdego wyzyskiwany, to człowiek, który w życiu swem nie spełni żadnej roli. Druhowie i Druchny! Niema zawodu, niema pracy, które poznać można bez nauki. Rolnictwo, to najważniejszy, ale i najtrudniejszy zawód. Kto chce je dobrze opanować musi uczyć się czytać, pisać, obserwować, ważyć, robić doświadczenia. Przed Wami wiele do zdziałania. Na Was patrzy całe społeczeństwo i dużo od Waszej pracy oczekuje. Musicie zmienić wygląd Waszych wsi, musicie podnieść zbiory z Waszych pól i łąk, ogrodów i sadów. Musicie wprowadzić czystość do Waszych mieszkań i zabudowań, podwórz i ulic. Tylko zorganizowaną pracę ekołwiek dokonacie! Konkursy p. r. to praca wspólna, gromadzka, a więc praca szybka i o widocznych rezultatach. Wy, młodzież katolicka, pokażcie swoim przeciwnikom, że w każdej pracy jesteście pierwsi i że żadna twórcza praca Wam nie obca. Pokażcie, że w przysposobieniu rolniczem biorą udział wszystkie wsie, gdzie istnieje myśl katolicka, gdzie istnieje czyn katolicki, gdzie istnieje Akcja Katolicka.

2. Dowody ze statystyki. Kto nie idzie naprzód, ten się cofa! Zważcie! Z jednego hektaru zbierają:

	pszenicy,	żyta,	jęczmienia,	owsa,	ziemniaków,	lnu (włókna)
Holendrzy	30	21,5	28,5	20,4	220	7,5
Niemcy	31,5	17,5	20	19,5	156	—
Czesi	17,5	17,5	18,5	17,5	130	4,5
Polacy	12	11,5	12	11,5	115	3,5

Czy nasze gleby są gorsze? Niel Czy nasz klimat jest gorszy? Niel Czy nasz wysiłek jest słabszy? Niel Brak nam oświaty, brak nam

organizacji, brak nam książek i pism! Brak nam zrozumienia! Druhowie, Druchny! Wiele dobrego zrobiliście przez konkursy rolnicze. Nie tylko sobie, ale i swoim rodzicom, swoim wsiom. Dziś z Was się nie śmieją, ale naśladują. Do pracy więc dalszej, do konkursów p, r., gdyż pracę oświatową trzeba prowadzić stale, bez wytchnienia. Spółdzielnie rolnicze, handel, rzemiosło, kółka rolnicze, samorządy, gromady — wszystko co czeka na Was młodych i oświeconych. A więc do pracy!

Posiadamy na składzie

Na święto Druchen.

„W naszym gronie” — materiał wieczornicowy	po 1.30 zł.
„Przyjaciółka” — sztuczka na role żeńskie	„ 0.90 zł.
„Ostatnie Zdrowaś” „ „ „	„ 0.60 zł.

Na święto Chrystusa Króla.

„Chrystus Króluj” — materiał wieczornicowy	po 1.50 zł.
„Walka o duszę” — sztuczka na role żeńskie	po 0.90 zł.

Na święto Młodzieży.

„Św. Stanisław Kostka” — materiał wieczornicowy	po 1.00 zł.
„Do większych ja rzeczy urodzony” — sztuczka	
na role męskie	„ 1.00 zł.
„Lipa św. Stanisława”	„ 1.00 zł.
„Młody zdobywca nieba”	„ 1.00 zł.

N O W O Ś C I.

Ks. Dr. F. Kozłowski — **Katolicki program społeczny** (referat wygłoszony na zjeździe związkowym KSMŻ. i KSMM. w maju 1937 r. Cena — 0.30 zł. plus porto 10 gr. — razem 0.40 zł.

St. Turnau — **Ku lepszej przyszłości** — książka zawiera 18 wykładów omawiających katolicką naukę społeczną na podstawie encykliki „Rerum Novarum” i Quadragesimo anno” ze specjalnym uwzględnieniem potrzeb młodzieży, szczególnie wiejskiej. Stron 164. Szczególnie na czasie wobec społecznego hasła Episkopatu na rok 1937-38.

Cena — 2.50 zł. plus porto 25 gr. — razem — 2.75 zł.

Każdy zorganizowany katolik czyta:

„**RUCH KATOLICKI**” — miesięcznik, jedyny oficjalny organ krajowej Akcji Katolickiej w Polsce. Prenumerata 18 zł. rocznie.
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22. P.K.O. ur. 213.737.

„**WIADOMOŚCI AKCJI KATOL.**” — miesięcznik wydawany przez Arch. Instytut A. K. w Wilnie. Pomoc dla Parafjalnej i Dekanalnej A. K. oraz dla kierownictw oddziałów Stowarzyszeń A. K. Prenumerata roczna 3.00 zł.
Wilno, Zamkowa 6—1. P.K.O. nr. 700.240.

„**NA WYŻYNY**” — miesięcznik, organ Katolickiego Związku Mężów w Polsce. Prenumerata roczna 2 zł.
Warszawa, ul. Nowogródzka 49. P.K.O. ur. 15.671.

„**ZJEDNOCZENIE**” — miesięcznik, organ Katolickich Stowarzyszeń Kobiet w Polsce. Prenumerata: rocznie 6 zł., półrocznie 3 zł., kwartalnie 1.50 zł.
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22. P.K.O. nr. 106.255.

„**KIEROWNIK**” — miesięcznik, (wraz z bezpłatnym dodatkiem p. t.: „Książnica społeczna” i „Scena oświatowa”), pismo dla kierownictw Oddziałów Katol. Stow. Młodzieży Męskiej i Żeńskiej. — Prenumerata kwartalna 1.80 zł., pojedynczy numer 1.20 zł.
Poznań, ul. Pocztowa 15. P.K.O. nr. 202.7568.

„**PRZYJACIEL MŁODZIEŻY**” — miesięcznik dla druhów KSMM. — Prenumerata kwartalna płatna z góry przed rozpoczęciem kwartału, wynosi za 1—9 egz. po 60 gr., od 10 egz. wzwyż po 45 gr. — Cena pojedynczego egz. 25 gr.
Poznań, ul. Pocztowa 15. P.K.O. nr. 202.718.

„**MŁODA POLKA**” — miesięcznik dla druchen KSMŻ.
Adres i prenumerata jak „Przyjaciel Młodzieży”.

„**GAZETA DLA KOBIET**” — miesięcznik ilustrowany. Prenumerata roczna 2 zł.
Poznań, Aleje Marcinkowskiego 1. P.K.O. nr. 200.368.

W KAŻDEJ KATOLICKIEJ RODZINIE CZYTAJĄ:

„**TYG. KAT.-NASZ PRYJACIEL**,” — wileński katolicki tygodnik religijny, społeczny i oświatowy — z dodatkiem miesięcznym — dla dzieci pt. „Mały Przyjaciel”. Prenumerata: roczna 5 zł., półroczna 2.50 zł., kwartalna 1.25 zł. i miesięcznie 50 gr. Cena egz. 10 gr.
Wilno, Zamkowa 6. P.K.O. 700.235.

Wymienione czasopisma należy zamawiać i wpłacać
prenumeratę wprost pod podanym adresem.

Wychowanie-szkola

Skladnica Archidiec. Instytutu Akcji Katolickiej w Wilnie

poleca:

	Cena
Ks. dr. Jasiński Na przełomie myśli wychowawczej	1,— zł.
Prof. Witold Bałachowski Zasady i ideał wychowania rodzinnego	0,50 zł.
Zofia Iwaszkiewiczowa Współpraca rodziny i szkoły	0,60 zł.
Barbara Żulińska Wychowanie religijno-moralne dzieci w wieku szkolnym	0,60 zł.
Ks. dr. M. Klepacz Szkola wyznaniowa postulatem doby współczesnej	0,60 zł.
Ks. dr. Aleksander Wóycicki Rola wychowania w naprawie niesprawiedliwości społecznej	0,60 zł.
Ks. dr. Michał Sopoćko Polskie i katolickie ideały i systemy wychowawcze	0,60 zł.
Dr. L. Dobrzyńska-Rybicka Wychowanie państwowe	0,50 zł.
Jan Ratyński O wychowaniu nowego człowieka	1,50 zł.
Mieczysław Ligowski Walka o duszę dziecka Polskiego	1,— zł.
Ks. dr. M. Klepacz Kierunki organizacyjne oraz ideały współczesne w szkol. polskim	7,— zł.
Encyklika o wychowaniu młodzieży	1,— zł.
Ludwik Skoczylas Szkola polska na rozdrożu	0,50 zł.
Katolicka myśl wychowawcza, obszerny pamiętnik ze studium Katolickiego w Wilnie	12.50 zł.
Jenerałowa Zamoyska O wychowaniu (nowe poprawione wyd.)	6,— zł.